Slutavstämning Programmering 1 - Del 1

Tidpunkter	Tid för Del 1: 180 minuter	Praktisk information	
9:00	Starttid Del 1	Under hela provet skall du vara ansluten till google-meet med din telefon .	
11:45	Rekommenderad senast tid att lämna in på Classroom för att undvika teknikstrul.	Telefonen ska vara uppställd bakom dig på ett sådant sätt att provvakten ser både dig och din skärm tydligt.	
12:00	Sluttid för första delen, inlämning Classroom.	Din dator ska vara bortkopplad från Internet och notifikationer avstängda.	
12:05	Inlämning stängs. Kod som lämnas in efter denna tid accepteras ej.	Är din dator ansluten med nätverkskabel räcker det inte att sätta datorn i flygplansläge, den är då fortfarande ansluten till Internet.	
	OBSERVERA : Kod från Del 1 som lämnas in efter 12:05 bedöms ej.	För att stänga av notifikationer:	
13:15	Samling i Meet för Del 2.	Inställningar ⇒ System ⇒ Meddelanden och åtgärder ⇒ Få meddelanden från appar och andra avsändare Av Av	
13.13	Saming i Meet for Del 2.	Hörlurar eller öronsnäckor är inte tillåtet under provet.	

När du känner dig redo att lämna in Del 1, gör så här:

- (1) Spara alla filer.
- (2) Zippa mappen där alla filerna finns. Se till så att alla filer är med
- (3) Döp zip-filen till: namn efternamn avstämning7 del1.zip
- (4) Sätt igång internet
- (5) Öppna webbläsaren, går direkt in på google classroom!
- (6) Skicka in zip-filen på uppgiften "Slutavstämning del 1".
- (7) Markera uppgiften som inlämnad ← OBS: Glöm inte detta!

VIKTIGASTAV ALLT

Även om du inte klarar alla delar av en uppgift finns det möjligheter att visa på alla nivåer, beroende vilka moment du klarar av. Gör så gott du kan, och tänk på att lämna in ALL KOD, även om du inte känner att den blev helt färdig. Tro på dig själv och din förmåga!

Lite blandat:

Längst ner i detta dokument finner du **Ruby Cheat Sheet**. Har du en utskriven kopia får du använda både den digitala (i detta dokumentet) och den utskrivna om du vill.

På vissa uppgifter finns det "syntax-tips" för att ge tips. Har du en lösning som är lika lätt eller lättare utan att använda syntax-tipsen så är det helt okej använda din lösning.

När vi skriver att du **inte behöver validera input** kan du förutsätta alla argument och inputdata är av "rätt sort". När vi skriver att du **ska validera input** så ska ske på samtliga ställen där det är rimligt. Du får använda dig av if-satser, undantagshantering eller en kombination av dessa. För att visa A-nivå i validering på provet som helhet behöver du vid **någon uppgift** visa färdighet i undantagshantering.

Sista uppgiften i Del 1 är en **utvärdering** som du kan skriva **om du har tid kvar**. Om du inte hinner skriva den finns det även chans att skriva en utvärdering i Del 2 av provet.

Bedömningsmatris för avstämningen (Del 1 och Del 2 som helhet)

	С	A
Verktyg och syntax	Du hanterar med viss säkerhet programmatiska verktyg och syntax.	Du hanterar med säkerhet programmatiska verktyg och syntax.
Felsökning	Du hanterar felsökning av din kod. Till exempel genom att beskriva det i utvärderingen.	I uppgiften som handlar om felsökning visar du på strukturerad felsökning av kod.
Tydlighet och dokumentation	Du skriver tydlig och lättläst kod samt gör noggrann kommentering av din kod.	Du skriver tydlig och lättläst kod samt visar färdighet i att dokumentera kod på ett strukturerat sätt, enligt den struktur vi gått igenom i kursen.
Interaktion med användaren samt validering	Du skriver kod som med viss säkerhet är anpassad för att interagera med den avsedda användaren. Det kan till exempel handla om validering av data samt tydlig interaktion med användaren.	Du skriver kod som med säkerhet är anpassad för att interagera med den avsedda användaren. Det kan till exempel handla om validering av data samt tydlig interaktion med användaren. Du visar färdighet i undantagshantering.
Den färdiga koden	Du skriver kod som löser programmatiska problem med tillfredsställande resultat.	Du skriver kod som löser avancerade programmatiska problem med gott resultat.
Utvärdering	Du utvärderar med nyanserade omdömen hur arbetet har gått.	Du utvärderar med nyanserade omdömen hur arbetet har gått. Du ger även förslag på förbättringar.
Datavetenskapliga begrepp	I din kommunikation kring uppgiften använder du med viss säkerhet datavetenskapliga begrepp.	I din kommunikation kring uppgiften använder du med säkerhet datavetenskapliga begrepp.

1) addition

- Skriv en funktion i Ruby med namnet addition. Skriv funktionen i filen 1_addition.rb, som finns i samma mapp som detta dokument.
- Funktionens argument ska vara en sträng bestående av två positiva heltal med ett additionstecken mellan.
- Funktionen ska returnera summan av heltalen som en integer.
- Dokumentera din kod, se gröna rutan längst ner för vad som bedöms i uppgiften.
- Du behöver inte validera input i denna uppgift. Du kan alltså förvänta dig att argumentet till funktionen är av rätt sort.

```
Exempel på funktionsanrop och returnerad integer:
```

```
addition("5+3") #=> 8
addition("237+100") #=> 337
```

Tips: I denna uppgift kan metoden .split(tecken) användas för att dela upp en sträng utifrån ett tecken. Se exempel:

```
Exempel 1:
```

```
"3+20".split("+") #=> ["3", "20"]

Exempel 2:
string_with_numbers_and_addtion = "77+1234"
array_with_numers_as_string_elements = string_with_numbers_and_addtion.split("+") #=> ["77", "1234"]
```

Vad ska jag fokusera på i denna uppgift?

I denna uppgift ligger fokus på **dokumentation av din kod** vad gäller A-nivå. Dokumentera koden på ett strukturerat sätt, på det sätt vi har gått igenom i kursen. Du behöver inte kommentera löpande i koden. Tänk på att använda tydliga variabelnamn.

Själva kodningen ligger på en ungefärlig C-nivå. Men där ser vi även en helhet i samband med de andra uppgifterna.

2) division

- Skriv en funktion i Ruby med namnet division. Skriv funktionen i filen 2_division.rb, som finns i samma mapp som detta dokument.
- Funktionens argument ska vara en sträng bestående av två positiva integers med ett divisionstecken mellan.
- Funktionen ska returnera en array med två integers som element. Den första integern ska stå för hur många hela gånger divisionen går ut och den andra integern ska stå för vilken som blir resten i divisionen. Se exempel:

Exempel på funktionsanrop och returnerad array:

```
division("9/4") #=> [2, 1]
division("27/5") #=> [5, 2]
division("16/4") #=> [4, 0]
```

- Validera i koden om användaren anropar funktionen med något annat än en sträng. Se gröna rutan längst ner för vad som bedöms i uppgiften.
- Du behöver inte dokumentera eller kommentera denna uppgift. Tänk dock på att ha tydliga variabelnamn.

Tips: I denna uppgift är modulo-operatorn % användbar, som returnerar rest vid division. Som i förra uppgiften går det även bra att använda .split.

16 % 4 #=> 0 17 % 4 #=> 1

Testa i IRB om du är osäker på hur % fungerar.

Vad ska jag fokusera på i denna uppgift?

I denna uppgift kan du visa **validering av input**, vad gäller om användaren anropar funktionen med något annat än en sträng. Tänk på tydliga felmeddelanden. För att visa A-nivå i validering på provet **som helhet** behöver du vid **någon uppgift** visa färdighet i undantagshantering. Detta kan du göra i denna uppgift, men även i andra uppgifter.

Själva kodningen ligger på en ungefärlig C-nivå. Men där ser vi även en helhet i samband med de andra uppgifterna.

3) calculator

Skriv ett program i Ruby enligt nedanstående instruktion. Skriv programmet i filen 3_calculator.rb som finns i samma mapp som detta dokument.

- Programmet ska med hjälp av en *input-loop* ge användaren möjlighet att skriva in en *sträng* bestående av två positiva heltal med antingen ett additionstecken eller ett divisionstecken emellan.
- Programmet ska sedan **skriva ut på skärmen** svaret på operationen. Om det är en division ska svaret vara formulerat som en array, på samma sätt som i uppgift två.
- Användaren ska sedan kunna skriva in en ny input och få en ny utskrift på skärmen. Användaren ska även kunna stänga av programmet med lämpligt input.
- Du behöver inte validera input i denna uppgift. Du kan med andra ord anta att användaren ger den sorts input som är tänkt.
- Du behöver inte dokumentera eller kommentera din kod. Tänk dock på att ha tydliga variabelnamn.

Vad ska jag fokusera på i denna uppgift?

I denna uppgift ligger fokus på tydlig **interaktion med användaren** vad gäller A-nivå. Ditt mål är alltså att skriva ett program där det är **tydligt** för användaren hur man använder programmet. Samt att utskrifterna på skärmen är tydliga för användaren att tolka.

Själva kodningen ligger på en ungefärlig C-nivå. Men där ser vi även en helhet i samband med de andra uppgifterna.

Se nästa sida för tips till uppgift 3!

Tips till uppgift 3

Tips #1:

Rekommendation är att i denna uppgift använda dig av funktionerna i uppgift 1 och uppgift 2.

För att läsa in kod från en annan ruby-fil kan du använda kommandot require_relative, se exempel:

require relative "min kod.rb" #Läser in innehåll från filen med relativ sökväg "min kod.rb"

Tips #2:

Om du inte har fått funktionerna i uppgift 1 och uppgift 2 att fungera, kan du använda dig av följande *låtsasfunktioner* av addition och division. Det som bedöms i uppgift 3 är kodningen av inputloopen samt tydlig interaktion med användaren, vilket du fortfarande kan visa i detta fall.

```
def fake_addition(string_with_two_numbers_and_addition)
    return 1
end

def fake_division(string_with_two_numbers_and_division)
    return [1,1]
end
```

Tips #3:

Du får använda kommandot .include?(tecken) i denna uppgift. Exempel på hur kommandot fungerar:

```
favoritmat = "varmkorv"
favoritmat.include?("m") #=> true
favoritmat.include?("p") #=> false
```

4) Strukturerad felsökning

Se filen **4_add_zeros_to_array.rb** som finns i samma mapp som detta dokument. Filen innehåller kod som är början på en funktion i Ruby. Funktionen ska ta som argument en *array* samt en *integer*. Funktionen ska lägga till samma antal nollor som integern i arrayen. Sedan ska arrayen returneras. Koden i filen är ofullständig och innehåller fel. Din uppgift är skriva färdigt funktionen **samt göra en strukturerad felsökning steg för steg.**

Instruktioner

- Med utskrifter på lämpliga ställen i koden ska du **steg för steg** identifiera saker som fungerar eller inte fungerar.
- Mellan varje steg g\u00f6r du en kopia av koden och kommenterar bort den tidigare kopian. Viktigt \u00e4r att alla versioner i din testning finns med i
 dokumentet s\u00e4 att man kan f\u00f6lja testningens steg. G\u00f6r p\u00e4 samma s\u00e4tt som vi g\u00e4tt igenom under repetitionen till detta prov.
- Redovisa med kommentarer vad i din funktion du testar, samt vilket resultat testningen gav.

Exempel:

• Visa flera steg i felsökningen, även om du ser hela lösningen från början. Ha med minst tre steg i din felsökning.

Tips: Gör så här för att på ett enkelt sätt kommentera bort (samt ta tillbaka från kommenterat läge) kod i Visual Studio Code: 1) Markera koden du vill kommentera bort. 2) Klicka på menyn Edit. 3) Välj "Toggle line comment".

Vad ska jag fokusera på i denna uppgift vad gäller bedömning?

I denna uppgift ligger fokus på **strukturerad felsökning** vad gäller A-nivå.

Ursprungskod till uppgift 4

(samma som från början finns i filen **4_add_zeros_to_array.rb**, om du skulle råka radera den)

```
def add_zeros_to_array(input_array, number_of_zeros)
   i = 0
   while i >= input_array.length
        i + 1
        input_array
   end
   return
end
```

5) OM DU HAR TID ÖVER: Utvärdering av uppgift 3

- Denna uppgift behöver du inte göra om du har lite tid kvar. Det finns även en chans att skriva en utvärdering i nästa del.
- Uppgiften går ut på att skriva en utvärdering av uppgift 3.
- Skriv din utvärdering i textfilen **5_utvärdering_om_tid_kvar.txt** som finns i samma mapp som detta dokument.

Förslag på hjälpfrågor vad gäller utvärderingen:

- Finns det funktionaliteter som hade kunnat utvecklas för att göra programmet ännu bättre?
 (Dessa funktionaliteter kan sträcka sig utanför uppgiftens beskrivning)
- Finns det bitar av din kod som eventuellt hade varit bättre att ha i en hjälpfunktion?
- Beskriv och motivera några val du gjorde när du arbetade med uppgiften.

Utvärderingen av koden är något som bedöms, samt ditt användande av datavetenskapliga begrepp när du kommunicerar kring koden.

Här är vad som står i bedömningsmatrisen vad gäller utvärdering och datavetenskapliga begrepp:

	С	А
Utvärdering	i Dii iliyametar men nyansetane omoomen niir ametel nar dali	Du utvärderar med nyanserade omdömen hur arbetet har gått. Du ger även förslag på förbättringar.
Datavetenskapliga begrepp	I din kommunikation kring uppgiften använder du med viss säkerhet datavetenskapliga begrepp.	I din kommunikation kring uppgiften använder du med säkerhet datavetenskapliga begrepp.

Programmering 1 - Ruby Cheat Sheet - Version till slutprov VT20

Köra ruby-program (i kommandotolken cmd.exe)

Ange kommandot **ruby** följt av namnet på filen som innehåller källkoden:

C:\>ruby my_source_code.rb

Navigera mellan mappar med kommandot cd:

C:\>cd MyFolder byt mapp till MyFolder c:\MyFolder\>cd .. backa till föregående

Interactive Ruby Shell (irb)

Testa syntax och kodsnuttar med irb:

C:\>irb

irb(main):001:0>puts "Hello World!"

Värden, variabler och datatyper

Ett värde är ett stycke information (data) t ex talet 42, bokstaven K, ordet banan. En variabel är ett namn som symboliserar ett värde i koden.

Värden delas in i olika **datatyper** som har olika egenskaper och tillåtna operationer. Det går t ex inte (logiskt) att jämföra heltal med text på ett meningsfullt sätt.

Datatyp	Benämning	Exempel
Integer	heltal, int	843
String	sträng, text	"squiggle"
Boolean	bool	true false
Float	flyt- / decimaltal	34.8
Array	lista, fält	[4,7,1,9,12]

Input från användare

Funktionen **gets** (get string) låter användaren mata in en sträng som avslutas med enter. **chomp** tar bort radslutstecknet i slutet på strängen:

```
name = gets.chomp
```

Med to_i omvandlas input till ett heltalsvärde:
 value = gets.to_i

Identering (formatera källkod)

Korrekt **indentering** (indrag av kod-block med tab eller blanksteg) gör källkoden mer lättläst och enklare att felsöka. VS Code och andra kod-editorer kan göra detta automatiskt.

Tilldelning (assignment), initiering

En variabel har ingen relevans i koden förrän den tilldelats ett värde. Efter **tilldelning** symboliserar variabeln sitt tilldelade värde:

name = "Berit" # tilldelning
puts name # name innehåller "Berit"

Den första tilldelningen av en variabel i koden kallas **initiering.** Vid nästa tilldelning av samma variabel kommer värdet att förändras (skrivas över). **Tilldelningsoperatorn** = ska inte förväxlas med jämförelseoperatorn ==

Namngivning

Variabelnamn skall skrivas med små bokstäver (gemener). Inled inte med siffra. Undvik specialtecken (åäö, etc) och stora bokstäver (versaler) som ger konstant variabel. Använd snake_case, undvik CamelCase (konstant var). Reserverade ord som while, end, return osv kan inte användas som variabelnamn.

Tydlig namngiving innebär att variabler och funktioner ges *namn som syftar till deras innehåll eller funktion* i koden. Ex:

first_name = "Gunnar" # bra namngiving l33t_h4xx0r = "Gunnar" # dålig

Kommentarer i källkod

Inleds med # och kan skrivas efter en kodrad:
sum = a + b # summera talen a och b
Om raden inleds med # är hela raden kommentar:
sum = a + b (den här koden utvärderas ej)

Utskrift på skärmen (console output)

puts "Hello" # utskrift med radbrytning
print "Hello" # utskrift utan radbrytning

Funktionen **p** skriver ut på ett format som visar utskriftens datatyp (bra vid debugging!):

p "Hello"

Vid utskrift kan variabler integreras i en given sträng genom **sträng-interpolering**:

age = 18
puts "You are #{age} years old"

If-satser (if-statements)

if-satser har ett eller flera kod-block som utförs om ett **villkor** är sant. Endast ett block utförs (även om flera villkor är sanna). Ex:

if-elsif-else:
 if x < y
 puts x
 elsif x >= y
 puts y
 else
 puts x + y
 end

if -else:
 if x > y
 puts x
 else
 puts y
 end

Operatorer för jämförelse (comparison)

Jämförelse måste ske mellan värden av samma datatyp. En jämförelse utvärderar alltid till true eller false.

```
x < y    x mindre än y
x > y    x större än y
x <= y    x mindre än eller lika med y
x >= y    x större än eller lika med y
x == y    x lika med y
x != y    x inte lika med y
```

Aritmetiska operatorer (numeriska värden)

a + b	addition
a – b	subtraktion
a * b	multiplikation
a / b	division
a % b	modulus (rest vid heltalsdivision)
a ** b	exponent ("a upphöjt i b")

Logiska operatorer

Används mest för att kombinera flera villkor. Använd gärna parenteser för komplexa villkor.

&& logiskt "och", and fungerar likadant
|| logiskt "eller", or fungerar likadant
! logiskt "inte", not fungerar likadant

Typomvandling (type conversion)

Omvandla värden till andra datatyper:

```
25.to_s  # to string -> "25"
"42".to_i  # to integer -> 42
"1.23".to_f  # to float -> 1.23
```

Iteration med while-loop

En while-loop består av ett vilkor och ett kod-block som upprepas (itereras) så länge vilkoret är sant. Ex:

```
i = 0  # loop-varibel initieras
while i < 5  # kod-blocket upprepas fem ggr
  puts i
  i += 1  # inkrementera loop-varibel
end</pre>
```

I en **inkrementerande loop** (exemplet ovan) är villkoret beroende av ett ökande värde. I en **dekrementerande loop** är villkoret beroende av ett minskande värde, ex:

```
i = 5  # loop-variabel initieras
while i > 0  # kod-blocket upprepas fem ggr
  puts i
  i -= 1  # dekrementera loop-variabel
end
```

Nyckelordet break avbryter loopen direkt. Nyckelordet next påbörjar nästa iteration/varv.

Indexering

Enskilda tecken eller värden som ingår i en sträng eller lista/array kallas **element.** Varje element har ett unikt **index** (numrerad position) som ger åtkomst till elementet. *Index är noll*baserat och ökar när man går åt höger. Ex:

```
element (tecken): B e r t i l 
index: 0 1 2 3 4 5
```

Indexerings-operatorn [] skrivs efter variabeln
eller värdet som indexeras. Index anges inom
klamrarna som värde eller variabel. Ex:

```
name = "Bertil"
puts name[4] # "i" skrivs ut
name[0] = "b" # ersätt element -> "bertil"
```

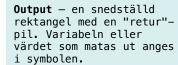
Speciella index-format:

name[-1]	#	ger	sista	elementet -> "l"
name[-2]	#	ger	nästa	sista osv -> "i"
name[13]	#	inte	ervall	av element -> "ert"

Flödesschema (flowchart)

En grafisk representation av **programflödet** med symboler för **sekvens**, **selektion** (if-sats) och **iteration** (loop). Dessutom används särskilda symboler för **input** och **output**.

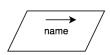
Input - en snedställd
rektangel med en högerriktad pil. Variabeln som
tilldelas anges i
symbolen.



Sekvenssteg eller ovilkorligt steg – en vanlig rektangel. Operationen som utförs skrivs som kod eller pseudokod.

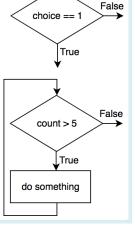
If-sats - en "diamant"
med ett villkor i kod
eller pseudokod. Symbolen
har vardera en utgång för
true och false.

Loop — en diamant med ett villkor där flödet återvänder till villkoret om det är sant. När villkoret inte uppfylls går flödet vidare.









Sträng-operationer (ett litet urval)

```
"Hello\n".chomp # tar bort radslut -> "Hello"
"Hello".length # ger längd -> 5
"Hello ".strip # tar bort space -> "Hello"
"one two".split # ger lista -> ["one","two"]
"Hello".upcase # versaler -> "HELLO"
"Hello".downcase # gemener -> "hello"
```

Egendefinerade funktioner (metoder)

En funktion kapslar in ett stycke kod med en tydlig och avgränsad uppgift. Input till en funktion kallas **argument** eller **parametrar** (noll eller flera). Output kallas **returvärde**. Funktionen måste vara *definierad innan den anropas*. Variabler inom funktionen är lokala (inte tillgängliga utanför funktionskroppen).

```
def sum_equal( a, b ) # a och b är argument
  sum = a + b
  if sum % 2 == 0
    return true # returvärde
  else
    return false # returvärde
end # slut funktionskropp
sum_equal( 2, 4 ) # funktionsanrop
```

Array (lista, fält)

En lista är en **datastruktur** som innehåller **element** av en viss datatyp, t ex heltalsvärden eller strängar. Listor har *många gemensamma egenskaper med strängar*, t ex **indexering**.

```
my_list = []  # initiera tom lista
# skapa lista av strängar:
numbers = ["one","two","three"]
numbers[1]  # indexering -> "two"
```

Lägg till element i slutet av listan genom att
inkrementera listans högsta giltiga index:
numbers[3] = "four" # lägg till fjärde element

För att **ta bort element** kan man skapa en ny lista och kopiera över valda element, ex:

new list = numbers[0..2]

Några begrepp

Kontrollstruktur – if-sats eller loop
Argument – input till funktioner och program
Input-loop – styrs av användarens input
Inkrementera – öka värde (vanligtvis med ett)
Dekrementera – minska värde
Syntaxfel – uppstår när språkets regler inte
följs, t ex parentesfel eller "end" som saknas.
Logiska fel – koden går att köra men ger
felaktiga resultat, t ex == förväxlas med =
Algoritm – recept eller standardlösning på ett
givet problem.
Interaktivt program – interagerar med
användaren genom meddelanden och input.

Några kommandon för att arbeta med filer i Rubv.

```
Dir.glob()
                       Returnerar en array med strängar
                       motsvarande fil- och mappnamn i
                       nuvarande directory.
Exempel på argument till Dir.glob()
Dir.glob("*")
Returnerar alla sökvägar
Dir.glob("*.html")
Returnerar alla sökväaar som slutar med .html
File.directory?()
                       Tar en sträng som argument och
                       returnerar true om strängen är sökväg
                       till en mapp utifrån nuvarande
                       directory, annars returneras false.
File.file?()
                       Som ovan fast returnerar true om
                       argumentet är sökvägen till en fil.
File.readlines()
                       Tar en sträng som argument som
                       motsvarar sökvägen till en fil.
                       Returnerar en array med varje rad från
                       filen som varsitt element.
File.open()
                       "Öppnar" en fil för att kunna läsa,
                       skriva eller lägga till innehåll.
Exempel på argument till File.open()
File.open("sökväg", "w")
Filen öppnas för att skrivas till, resulterar i en ny fil
File.open("sökväg", "r")
Filen öppnas för att läsas från
File.open("sökväg", "a")
Filen öppnas för att skrivas till, lägger till om befintlig
fil (a: append)
Genom att tilldela en fil till en variabel går det
enkelt att stänga filen med hjälp av .close
Exempel:
min fil = File.open("textfil.txt", "a")
    # Redigerar filen
min_fil.close
```

```
Undantagshantering
Lite om undantagshantering i Rubv.
begin - rescue - end
Kodblock för att fånga upp och hantera undantag
Exempel:
def crash(x, y)
   begin
       z = x / y
   rescue ZeroDivisionError => e
       puts "Ett fel uppstod, division med 0."
       puts "Ange ny nämnare och tryck ENTER."
       y = gets.chomp.to i
       retry
   end
   return z
end
Kommandot retry kör om koden i begin-blocket.
Om man istället vill avsluta programmet då undantaget uppstår
kan kommandot exit användas. Exempel:
def crash(x, y)
   begin
       z = x / y
   rescue ZeroDivisionError => e
       puts "Ett fel uppstod, division med 0."
       puts "Programmet avslutas"
       exit
   end
   return z
end
```

Flera undantag kan fångas upp inom samma begin - rescue - end block. Förklarande skiss:

```
begin
    # Kod som kan få ett undantag att uppstå
rescue ZeroDivisionError => e
     # Hantering av undantaget ZeroDivisionError
rescue Errno::ENOENT => e
     # Hantering av undantaget Errno::ENOENT
end
```

Tips för att analysera vilka undantag som kan uppstå i en kod är att låta koden krascha och undersöka felmedelandet som ges, där står vilket undantag som fick koden att krascha.